

CÁC NỀN VĂN HÓA BIỂN TIỀN SỬ VIỆT NAM NHỮNG GIÁ TRỊ LỊCH SỬ - VĂN HÓA

Nguyễn Khắc Sửu*

Tóm tắt: Các nền văn hoá biển tiền sử Việt Nam có 4 giai đoạn phát triển tổng quát dưới đây: Tiếp cận (10.000-7.000 năm BP), Hình thành (7.000-4.000 năm BP), Lan tỏa (4.000-3000 năm BP) và Kết tinh (3.000-2000 năm BP).

Tư liệu khảo cổ học đã xác nhận diễn trình phát triển văn hóa biển tiền sử Việt Nam là liên tục, kế thừa và có tiếp nhận các yếu tố mới ở khu vực. Văn hóa biển tiền sử Việt Nam đã lưu giữ những bằng chứng về sự tương thích của con người với những biến động khắc nghiệt của môi trường như biển tiến, biển thoái, động đất, sóng thần, mưa bão để hun đúc nên bản sắc văn hóa biển Việt Nam. Văn hóa biển Việt Nam không chỉ góp phần hình thành ngôn ngữ tộc người, thành phần nhân chủng mà còn tạo dựng sự thống nhất trong đa dạng của văn hóa Việt Nam trong bối cảnh Đông Nam Á, cánh cửa mở tầm nhìn Việt Nam ra thế giới bên ngoài. Bài học ứng xử với môi trường biển đảo của cư dân tiền sử Việt Nam hẳn còn nguyên giá trị. Vì vậy, các di tích văn hóa biển tiền sử Việt Nam cần được nghiên cứu, bảo vệ và phát huy.

Từ khóa: Văn hóa biển đảo, thời Tiền sử, giá trị di sản văn hóa biển đảo Việt Nam.

Nguyễn Khắc Sửu: *The prehistoric marine cultures of Vietnam - The outstanding cultural - historical values*

The prehistoric marine culture of Vietnam have undergone four development stages: Approach (10,000-7,000BP), Formation (7,000-4,000 BP), Expansion (4,000-3,000 BP) and Integration (3,000-2,000 BP).

The archaeological records have revealed that the progress of the prehistoric marine culture of Vietnam is constant, inheriting and integrating new elements from the region.

The prehistoric marine culture of Vietnam has conserved the evidence of the human adaptability to the harsh environmental changes, for instance, marine transgressions, regressions, earthquakes, tsunami, rains and storms, which form a marine cultural identity of Vietnam. Vietnam's marine culture not only contributes to the formation of people's languages and the anthropological structure of Vietnam but also develop unity in diversity of Vietnam's culture in the Southeast Asian context. The lesson of adaptation of the prehistoric inhabitants to the marine habitat during their cultural development is certainly valuable. Therefore, the prehistoric sites of the marine cultures of Vietnam need to be studied, protected and promoted.

Key words: Marine culture, prehistory, heritage value of Vietnam's marine culture.